

کمیسیون مشترک برجام در مذاکرات وین به تفاهم ۹۵ درصدی رسیده است

توافق نهایی در انتظار تصمیم یایتخت‌ها

مریم سالاری | خبرنگار دیپلماسی

است که در دولت دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور سابق آمریکا تشدید شده. او کوشید تحریم‌های جدیدی را به بهانه موضوعات غیرهستهای از قبیل مسائل حقوق بشری و تروریستی علیه ایران تصویب کند تا لغو آنها به سادگی امکانپذیر نباشد. اینک ایران خواستار رفع کامل تحریم‌هاست و معتقد است آمریکا باید کلیه تحریم‌های مرتبط به برجام و بعد از برجام را که بعد از خروج یکجانبه آمریکا از این توافق به تصویب رسیده است، بردارد. در حقیقت ایران خواهان برداشتن همه تحریم‌های است که انتفاع از آن دستاوردهای اقتصادی برجام مسدود کرده است. خواسته تهران طیف گسترده‌ای از تحریم‌ها را شامل می‌شود که هم بواسطه اختلاف بر سر برجام و هم به‌نبانه نقض آفرینی بر تحریم‌ها و نظامی در منطقه تصویب شده است. سید عباس عراقچی رئیس هیأت ایرانی در مذاکرات وین در این رابطه گفته است: «ایران برای بازداشتن ایالات متحده به توافق هسته‌ای با آنها خواهان لغو تحریم‌های مرتبط با برجام، بلکه کلیه تحریم‌های اعمال

شده توسط دولت قبلی است). او تأکید کرده است: «ما تصمیم گرفته‌ایم مستقیماً به وضعیت نهایی برویم». اما این شرط در حالی است که مقام‌های آمریکایی با اعلام اینکه آماده لغو همه تحریم‌های برجام هستند، معتقدند برخی از تحریم‌ها اعمال شده توسط ترامپ ارتباطی به توافق هسته‌ای نداشته و الزامی برای لغو آنها در شرایط کنونی وجود ندارد. مقام‌های کاخ سفید از

تهران خواسته‌اند برای لغو تحریم‌های فرابرجامی باید مذاکرات جداگانه‌ای با مقام‌های ایرانی انجام شود. به این معنا که محقق شدن خواسته ایران برای رسیدن به برجام پلاس تنها با برگزاری مذاکرات فرابرجامی امکان‌پذیر است.

■ لغو ۹۵ درصد تحریم‌ها

این همان موضوعی است که مخالفان داخلی ایران در مذاکرات وین یکسر در آن می‌کنند. به اعتقاد این دسته از منتقدان، آمریکا باید همه تحریم‌های غیر برجسی را که از سال‌ها پیش و همچنین در چند سال گذشته به تصویب رسیده است، بدون مذاکره بردارد و غیر این صورت تهران نباید با برداشتن ۹۵ درصد تحریم‌هایی که آمریکا آماده از لغو آنهاست، موافقت کند. حال آنکه مهم‌ترین تحریم‌هایی که دولت «ایران» برای رفع آنها اعلام آمادگی کرده تحریم بانک مرکزی، فروش نفت و شرکت‌های نفتی و تحریم علیه تعداد دیگری از بخش‌های کلیدی اقتصاد مانند فروش فزات و الومینیوم است.

همچنین امریکا خود را برای برداشتن تحریم‌های صنایع پارچه، کشتیرانی و بیمه و تمامی صنایع که طبق برجام، اجازه می‌تواند آن‌ها درآمد داشته باشد، آمادگی نشان داده است.

در چنین فضایی هیأت دیپلماتیک ایرانی به ریاست عراقچی، به تهران بازگشته است و در درباره تصمیم مهمی که مقام‌های کنسول امریکا باید بگیرند، مشورت کرد. ۹۵ درصد از تحریم‌هایی که امریکابرای برداشتن آنها اعلام آمادگی کرده به منافع گره خورده است که این منافع در مشارکت ایران در اقتصاد بین‌المللی و صنعت و آسودگی امنیت ایران و عابریات هسته‌ای نهفته است.

با این حال شماری از مخالفان داخلی برجام ضمن مخالفت با انجام مذاکرات غیربرجامی با تمرکز بر ۵ درصد باقی‌مانده تحریم‌ها می‌گوشتند از لغو همه تحریم‌های برجامی معائنات به عمل آورند.

■ دومتن آماده نگارش

ایران و شرکای برجامی اش از ره‌آورد مذاکراتی که تاکنون در وین انجام شده است به دو متنی دست یافته‌اند که

تأکید جوزپ بورل بر بازگشت امریکا به اجرای کامل آن

ه توئیتر خود نوشت: «با تعجب
بلگران را می‌خوام که ادعا می‌کنند
ن درباره برجام، در حال فرواشی
ت واهی و خیالات باطل کسانی است
تقویت رژیم عدم اشاعه هسته‌ای بر
خلاف هستند. در واقعیت، مذاکرات
مذاکرات و همزمان یک رسانه آمریکایی
«است» وین بر سر اسرایحی برجام در
به توافق قرار دارد. بر گزارش باشگاه
، خبرگزاری آسوشیتدپرس دیروز
مناس‌های دیپلماتیک و گزارش‌های
فت مذاکرات، حاکی از آن است که
در مذاکرات غیرمستقیم خود در
دارند.

خواهیم داد». اما این در حالی است که آمریکا با این خواسته متخلف است و معتقد است که فرصت چندماهه‌ای که ایران در اختیار دارد زمان مناسبی برای تشدید فعالیت‌های هسته‌ای‌اش فراهم می‌کند. سایر کشورهای طرف برجام هم با دیدگاه طرف آمریکایی همراه هستند. مرحله‌ای از ایران خواسته است که باید مرجع راستی آزمایی را در یک دوره محدود و مشخص و با قیود معینی اعلام نمایند تا بتوان با زمان بازگشت ایران به تعهدات برجامی‌اش به جمع‌بندی رسید. این هم یکی دیگر از مواردی است که مقام‌های ایرانی باید درباره آن تصمیم‌گیری و به وضوح ابعاد راستی آزمایی را با مذاق‌های مشخص و عینی تعیین نمایند.

■ برج‌ام‌پلاس درازای مذاکرات پلاس

سکنداران دیپلماسی برجام
بخوبی می‌دانند که اگر بزودی پیرامون
موضوعات اختلافی، توافق حاصل نشود
و مذاکرات وارد روند فرسایشی شود،
همین امر، زمینه‌ساز بروز اختلاف‌هایی
خواهد شد که با پایان موعود تفاهم سه
ماهه ایران و آژانس بین‌المللی انرژی

■ چهارشنبه ۱۵ اردیبهشت ۱۴۰۰
■ سال بیست و هفتم
■ شماره ۷۶۲۰

اتمی تشدید خواهد شد. اختلافاتی که فرجام آن نامشخص و هزینه تحمیلی‌ای بیش از بالا خواهد بود. چه ۲۱ ماهه که به موعد پایش تا قاهره سه ماهه اخیر است، و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی است. بیشتر دو طرف به توافقی دست یافته‌اند که به هر پاس این، ایران اجرای اوبلیگانه پروتکل الحاقی را متوقف کند. و با وجود این قرار شد بدست سه ماه دوربین این آژانس امکان این را داشته باشند که فعالیت‌های تأسیسات اصلی ایران را ضبط کنند اما باز رسان آنها در صورتی که یونان به محتوای این دسترسی پیدا کنند که توافقی در وین به دست آید غیر این صورت ایران گفته که آنها را پاک کند. بر همین اساس، طرفین به روند گفت‌وگوهای جاری شتاب بخشیده‌اند و منابع و کلام اعلام کرده‌اند که هدف رسیدن به یک توافق دست‌کم چند روز قبل از تاریخ ۲۲ مه (اول خرداد)، همه اینها در حالی است که هدف تلاشی که اکنون در جریان است، دستیابی به یک توافق کلی با لحاظ همه جزئیات است. برای رسیدن به این هدف، تکنیک‌های مختلفی وجود دارد که مشخص کردن ابعاد آنها برای به مشخص شدن استراتژی برنامه ایران و تصمیم‌گیری درباره فهرست تحریم‌هاست. برخی معتقدند اگر تهران برای لغو تحریم‌های غیر برجسته مذاکرات اصرار ورزد، چشم‌انداز به اماگر

کار قرار دهد، می‌توان دستیابی به یک تفاهم قریب الوقوع و آغاز نگارش متن توافق‌نامه را در ۱۵ الی ۲۰ روز آینده پی‌بندی کرد. این در حالی است که طرف‌های ایران خواهان رسیدن به برجام‌پلاس است باید آماده انجام مذاکرات پلاس‌پلاس باشد. یعنی اگر خواستار پلاس‌پلاس هم‌زمان با برجام‌پلاس است باید دربارۀ آن موضوعات غیر برجامی گفت‌وگو کنند. اینک با نگر نظر گرفتن این اختلافات اصولی، مباحثات مذاکره‌ای کننده باید به انتظار حل آنها در عالی‌ترین سطوح تصمیم‌گیری در کشورهای مذاکره‌کننده باشد و سپس از آن وارد عرصه نگارش و جزییات و تأییدهای اجرایی توافق شوند. از این‌رو باید منتظر ماند و دید

■ برج‌ام‌پلاس درازای مذاکرات پلاس

مذاکره برای آن چشم‌انداز سریعی را پیش‌بینی نکرده‌اند، چه مدت طول خواهد کشید اما نباید فراموش کرد که نزدیک بودن تاریخ اول خرداد می‌تواند گزاره تأثیر گذاری برای شتاب بخشیدن به روند مذاکره و رسیدن به وضعیت نهایی باشد.

ایران، امریکا و انگلیس با تکذیب توافق برای تبادل زندانیان تأکید کردند

آزادی زندانیان همواره در دستور کار است

خبرگزاری فرانسه مطرح شده بود
این رسانه ادعا کرده بود که انگلیس
پیترفته که به دلیل قرارداد فروش
تانکهای جیتن به ایران دهکهاراست
اما ظاهرا به خاطر تحریمهای امریکا
محدودیتهایی برای پرداخت این
بدهی مواجه است. البته شایان ذکر
است که پرونده بدهی انگلیس به ایران
در دادگاههای این کشور بررسی شده
و این کشور هر بار هم به بازپرداخت
بدهیها محکوم شده، اما هر بار از این
کار سرباز میزند.

■ خطیب زاده: پیگیری آزا

از مجرای امانی فارغ از بحرام
در همین حال، سعید خلیب‌زاده،
سخنگوی وزارت خارجه کشورمان نیز
گزارش‌های رسانه‌ها درباره آژانس
قریب الوقوع زندانیان و توافق‌های
اقتصادی در آینه زمرنه را رد، اما
تأکید کرد که مسئله آزاد زندانیان
همواره در دستور کار ایران قرار دارد.
خلیب‌زاده در نشست خبری که
دوشنبه گذشته برگزار شد، واکاوش
به اظهار نظر یک مقام وزارت خارجه
انگلیس مبنی بر اینکه مسرت حقوقی
گفت‌وگوهای بین ایران و انگلیس در
مورد بحث آزادی نازنین زاغری
در جریان است، گفت‌وگوی
حقوقی بین ایران و انگلیس در جریان
نیست و وقوف قضاییه باید در مورد این

دو کشور و دولت انگلیس در حوزه‌های مختلف نظراتش را به ما اعلام کرده و ما نیز پاسخ‌هایمان را به‌صورت شفاف و روشن به آنها داده‌ایم. خرسیدنی دیگری همچنین در پاسخ به پرسش‌های دیگری در مورد اخبار منتشر شده در ارتباط با توافق ایران و آمریکا در مذاکرات اخیر برای تبادل زندانیان بین دو کشور گفت: موضوع زندانیان یک موضوع انسانی بوده و هست و همواره در دستور کار ایران قرار داشته است و جدا از تمامی گفتمان‌ها و موضوعاتی دیگری که در حوزه برجام و مسووعات مرتبط بوده این موضوع پیگیری شده است. او درباره ادعای آزادسازی هفت میلیارد دلار از دارایی‌های ایران از سوی آمریکا گفت: درباره آزاد منابع مالی جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور بسیار مهمی است که همیشه گفته‌ایم و اینکه همه اینها در یک جا باید آزاد شود. سخنگوی وزارت خارجه، با اشاره به این نشست کمیسون مشترک برجام از روز جمعه با دیگر فعالیت خود را آغاز خواهد کرد، درباره تأکید مقامات عالی رتبه کشورمان مبنی بر پاسداشتن نشانه این مذاکرات گفت: وزارت خارجه ماوریات محور است و بر اساس ماوریاتی که نهادهای بالادستی و تعریف مسیر که انجام می‌دهند حرکت می‌کند. در مذاکرات بین‌النهرین محور حرکت می‌کنیم.

توافق هسته‌ای ایران برای صلح در یمن مهم است

«**خبر اول اینکه**، کریس مورفی سناتور دموکرات کنگره در سفر به اردن گفت که توافق هسته‌ای تهران با قدرت‌های جهانی برای صلح در یمن بسیار مهم است. به گزارش ایرنا، سناتور مورفی در گفت‌وگو با خبرنگاری آسوشیتدپرس از اسرائیل، بیانیه‌ای در زمینه‌های مانند ابتکار عمل عربستان برای آتش بس (یا انصراف) در یمن و گفت‌وگوهای محرمانه میان ایران و عربستان را در حمله موارد تأثیر دولت بایدن در منطقه برای کاهش تنش‌ها عنوان کرد. او افزود: تا زمانی که ما هنوز اقتصاد ایران را تحریم می‌کنیم، فشار آوردن بر انصراف از یمن برای پذیرش آتش بس سخت خواهد بود. سناتور دموکرات گفت که توافق هسته‌ای تهران با قدرت‌های جهانی بسیار مهم است شاید برای صلح در یمن نیز مهم باشد و بدون آن یمن زمینه‌ای برای سیاست علیه ایالات متحده و متحدان ما است.

بازداشت اعضای فرقه انحرافی عرفان حلقه در همدان

«خبر دیگر اینکه،» مسئول روابط عمومی سپاه انصارالحسین (ع) استان همدان از دستگیری تعدادی از اعضای فرقه انحرافی عرفان حلقه از همدان پاسداران گمنام امام زمان (عج) به ریسهای این استان خبر داد. به گزارش ایرنا، سرهنگ علی اکبر کریمپور اظهار داشت: پاسداران گمنام امام زمان (عج) در یک عملیات اقدام به دستگیری و احضار هشت نفر از فعالان فرقه انحرافی عرفان حلقه در سطح استان کردند که برپرونده آن برای سریر مراحل قضایی به دستگاه قضایی استان ارسال شده است. مسئول روابط عمومی سپاه انصارالحسین (ع) استان همدان اظهار داشت: ادعاهای واهی این افراد همچون فرادرمانی، شفابخشی، جاذبه درمانی و تشیع دفاعی، منجر به آسیبهای روحی و روانی در افراد، فرادرمانی و اعتقادات و در نتیجه فروپاشی خانوادهها شده است. سرهنگ کریمپور از مردم استان تمهید خواست تا علاوه بر بلا بردن هوشیاری خود نسبت به فعالیتهای انحرافی فعالان عرفانهای نظوهر در محیط پیرامونی خود، هرگونه برپایی کلاس، تجمع و فعالیتهای افراد در این خصوص را از طریق تلفن ۱۱۴ به ستاد خبری سازمان اطلاعات سپاه انصارالحسین (ع) همدان اطلاع رسانی کند.

چگونگی ارتباط نیروی دریایی امریکا با سپاه

«**شنیدیم که،** سخنگوی وزارت دفاع آمریکا در یک کنفرانس خبری راهکار ارتش این کشور را برای کاهش احتمال تنش میان نیروی دریایی آن در نیروی دریایی سپاه پاسداران در خلیج فارس بیان کرد. به گزارش ایسنا، جان کری در پاسخ به سوالی درباره فعالیت نیروهای نظامی این کشور در منطقه خلیج فارس، گفت: فکر نمی‌کنم تمایلی برای هر گونه رفتاری در ارتباط عملیاتی با استراتژیهای آمریکا و سپاه پاسداران وجود داشته باشد. ما کانال‌های دیپلماتیکی داریم که به خوبی از طریق آنها رازنمایی می‌مانم را به تهران می‌رسانیم. اگرچه هر دو طرف امکان برقراری ارتباط از طریق هشدار رادویی را دارند، اما من مطمئن نیستم که این روش‌ها به خودی خود، نقش «غیر ضروری» نامن و نامندای غیرفره‌ای ایفا کنند.»

تخلف بودجه‌ای مجلس به قوه قضائیه می‌رود

«**دست‌آفرینکه**»، (احمد علیرضا بیگی) نماینده تبریز در مجلس در خصوص تخلف صورت گرفته در بودجه ۱۴۰۰ گفت: حدود صد نفر از نمایندگان مجلس نامه ای را به هیأت رئیسه امضا کردم و مطمئن هستم تخلفاتی در جداول بودجه صورت گرفته که قابل قیاس با هیچ دوره‌ای نیست. باید این تخلفات در مجلس مورد بررسی و پیگیری قرار گیرد و موارد تخلف مشخص شود. پس از بررسی هیأت نظارت بر رفتار نمایندگان این تخلف به قوه قضائیه ارجاع داده می‌شود. او در گفت‌وگو با خبرنگار فارس در بودجه در خصوص جداول که در بودجه دست‌خوش تغییر قرار گرفته، ادامه داد: جداول مربوط به تبصره ۹ در بودجه تغییر پیدا کرده است. پس از ارجاع بودجه به شورای نگهبان برای تأیید نهایی منظره نامیدم تا نظریه‌ها را دریافت کنیم و اگر نیاز به ایجاد تغییراتی بود آنها را لحاظ کنیم. تا ساعت ۴ صبح منظره بودیم تا ایرادات شورای نگهبان به دستمان برسد و آخرین بررسی‌ها انجام شود ولی هیأت رئیسه اعلام کرد که شورای نگهبان بودجه را تأیید کرده و ما به سمت حوزه‌های انتخابیه خود رفتیم. او در رابطه با نامه تعدادی از نماینده‌ها به رئیسه برای شرکت در انتخابات هم گفت: ارسال نامه و دعوت از چهره‌های سیاسی برای حضور در انتخابات توسط مجلس بر بعد نظارتی مجلس آسیب وارد می‌کند. اگر رئیس‌جمهور خواست این دسته از نمایندگان را از جایی دور نمایندگان خود در برابر موفقیت رئیسه مسئول می‌داند. از سوی دیگر چون در کشور رعایت تفکیک قوا نهادینه نیست شاهد مشکلاتی خواهیم بود.

در انتظار معرفی برنامه‌های انتخاباتی

چیزی که هر چند در این بازه زمانی کوتاه شاید رایز ساز باشد اما این رایز سازی هیچ ربطی به مباحث منطقی و محاسباتی ندارد برای این که در گذر این هشت کشور ندارد. این در حالی است که شرایط فعلی کشور را به شدت از هر زمان دیگری نابیند ارائه و تبیین برنامه‌های کارشناسی برای ارزیابی از مملکت توسط دولت است. به عبارتی سناریوهای نامزد ما ناظر به موقعیت‌های احتمالی کشور برای ۴ سال آینده است که باید به زمینه‌های رقابتی پیش رو تبدیل شود. باید توجه داشت که در این خصوص هدف اصلی رخ شاعرهای کلی و سر فصل‌های بدون جزئیات نباید با اصل برنامه که ناظر به اطلاعات و پیشنهادات جزئی است اشتباه گرفته شود.

ما تا همینجا وقت بسیار زیادی را برای تبیین برنامه توسعه نامزدها از دست دادیم. اما به نظر می‌رسد که از اینجا به بعد دوستداران سرنوشت کشور باید با جدا کردن خود از فضای شعارهای انتخاباتی و قطب‌بندی‌های مرسوم در این زمینه به سمت مطالبه برنامه از سوی جریان‌های حاضر در انتخابات و تجزیه و تحلیل فنی آن بروند. کم‌اینکه همین انتظار از رسانه‌های نیز وجود دارد.

این بیان معنا نیست که در نظام‌های حقوقی و دموکراسی‌های قدرتمند، جهان، شعار نقشی در رقابت انتخاباتی ندارد. مسأله‌ای این است که در آن نظام‌های حقوقی شعارهای انتخاباتی انتخاباتی کاملاً متصل به برنامه‌هایی مشخص و تبیین شده برای جامعه هستند و پشت آنها خلأ وجود ندارد. این از مهم‌ترین تفاوت‌های فضای انتخاباتی ما با این نظام‌های حقوقی است که شعارهای انتخاباتی ما کمتر دارای پشتوانه و زمینه برنامه هستند. نکته دیگر هم اینکه حتی اگر برخی افراد حاضر در این انتخابات که از قبل هم این‌ها را بیان کرده‌اند به‌آکون دارای برنامه‌های تدوین شده باشند قبلاً هم برای آن اقدام کرده باشند، این به‌خاطر این است که هنوز در یک باز زمانی بسیار کوتاه و آن هم زیر سایه برخی هیجانات سیاسی آن برنامه را با محک کارشناسی گذاشته و برای جامعه تشریح کنند؟ بنابراین این ضعف مهم را باید به‌عنوان وضعی که دارای ریشه‌های ساختاری است بپذیریم. خودم همزمان آگاه باشم که تشکیل دولت با برنامه‌های حداقلی و محدود و نغمه خود یک ضعف بزرگ است که می‌تواند به ناکارآمدی منجر شود و واضح است دولتی که قبل از تشکیل برای آن برنامه‌ای مدون و مطابق چهارچوب‌های کارشناسی تدوین نشده باشد در مرحله کار اجرایی با درصددیاری از تلف شدن هزینه‌های ملی و زمان مواجه می‌شود. مضافاً اینکه تبعیضی است چنین ارزیابی مسأله اعتماد و سرمایه عمومی را هم رو به فراموشی می‌گذارد و از جایی به بعد هیجانات رایج انتخاباتی می‌توانند زمینه‌ساز مشارکت بالای شهروندان باشد.

سفیر ایران در کویت مطرح کرد

نشانه‌های مثبت از کاهش تنش‌های منطقه‌ای

مطلع شوند و از این نظر این سفر بود. آنها از اهمیت بالایی برخوردار می‌دانند. اظهارات هر یک از محمد بن سلمان ولیعهد سعودی و استیقل او از کاهش تنش‌ها و بهبود روابط با ایران را یادآور شد و افزود: مجموعه تولاتی که در حال رخ دادن است، نشانه‌های مثبتی را در کاهش تنش‌های منطقه‌ای القای می‌کند. تنش اظهارات چه متأثر از تحولات داخلی آمریکا و تغییر قدرت در این کشور یا پیشرفت مذاکرات هسته‌ای در صورت می‌دانی یمن باشد، در هر صورت مثبت ارزیابی می‌شود.

سفیر ایران در کویت با بیان اینکه ایران همواره از حل و فصل اختلافات از طریق مذاکره و روش‌های مسالمت‌آمیز استقبال کرده، عربستان را از کشورهای مهم و تأثیرگذار منطقه دانست و افزود: استمرار روند مذاکرات می‌تواند افق‌های روشن‌تری را برای کشورهای منطقه ترسیم کند.